

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/24/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114010802
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8114010802.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a členov senátu JUDr. Evy Pirkovskej a JUDr. Petra Farkaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.12.2014, v trestnej veci odsúdeného W. K., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 4PP 33/2014 zo dňa 16.10.2014 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku napadnuté uznesenie zrušuje v celom rozsahu.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona ods. W. K., nar. XX.X.XXXX v B., trvale bytom V. XXX, podmienčne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T 52/2012 zo dňa 18.5.2012 vo výmere 4 (štyroch) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Zároveň podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona nad odsúdeným nariaďuje probačný dohľad vo výmere 1 (jedného) roka.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zákona odsúdenému ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona návrh na podmienčne prepustenie ods. W. K. z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T 52/2012 zo dňa 18.5.2012 v trvaní 4 rokov a 8 mesiacov zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, v zákonom stanovenej lehote, podal odsúdený sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil. Uviedol, že sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení nemožno stotožniť, pretože sú v rozpore s vykonanými dôkazmi. Poukazuje na konštatovanie prvostupňového súdu, že je súdne trestaný len raz, ale túto skutočnosť dostatočne nezohľadnil. Za nepodložený považuje aj záver súdu o tom, že vo výkone trestu nepreukázal polepšenie. To, že počas výkonu trestu získal len dve odmeny ho nediskvalifikuje pre priaznivé hodnotenie polepšenia. Dostal totiž najvyššiu odmenu, aká je počas výkonu trestu možná a to mimoriadne opustenie ústavu na 48 hodín. Tomu musela predchádzať dlhšia doba správania sa bez porušovania režimu a najmä dobrých výsledkov, či v pracovnom zaradení, resp. pri iných aktivitách počas výkonu trestu. Pokiaľ mu súd vyčíta nedostatočný postoj k spáchanému trestnému činu, namietá, že súd nezohľadnil to, že už v prípravnom konaní vinu doznal, čin oľutoval, a preto aj došlo k dohode o vine a treste. Okolnosti jeho osoby už súd v základnom konaní vyhodnotil aj tým, že ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Závažnosť spáchaného skutku už v základnom konaní súd vyhodnotil výškou uloženého trestu. On si

to uvedomil najmä vo väzbe, ktorá trvala necelý rok a bola podstatne ťažšia ako výkon trestu. Ďalej poukazuje na to, že konštatovanie súdu, že počas výkonu trestu nepreukázal polepšenie je v priamom rozpore s hodnotením ústavu zo dňa 3.7.2014. Už samotné preradenie do diferenciacnej skupiny „A“ na otvorené oddelenie je toho potvrdením, ako aj odporúčenie prepustiť ho podmiennečne na slobodu, keďže je dobrá resocializačná prognóza. Pre individuálnu prevenciu bude postačovať určenie primeranej dĺžky skúšobnej doby, počas ktorej je pre neho dostatočná hrozba, aby nemusel zvyšok trestu vykonať. Pre prípad vyhovenia jeho žiadosti má zabezpečené prijatie do zamestnania vo firme, v ktorej počas výkonu trestu pracuje, o čom svedčí pripojené potvrdenie spoločnosti DACH, s.r.o. Prešov zo dňa 5.9.2014. Od poslednej správy ústavu je jeho správanie naďalej dobré a dňa 27.11.2014 mu bola udelená ďalšia pochvala, pričom je predpoklad, že pokiaľ sa nedopustí nejakého porušenia väzenského poriadku, tak na Vianoce by mohol dostať ďalšie voľno na opustenie ústavu na dobu 48 hodín. Súd by mal podľa neho zohľadniť aj to, že má rodinné zázemie, maloleté deti a jeho prítomnosť pri ich výchove je tiež potrebná. Dlhodobé odlúčenie vytvára riziko odcudzenia vo vzťahu rodiča a detí. Za neadekvátne považuje aj konštatovanie súdu, že neprejavil snahu nahradiť škodu, že nemá predstavu, ako škodu nahradíť. Rozsudkom zo dňa 18.5.2012 nebol na náhradu škody zaviazaný a teda nevie, koľko a komu má škodu nahradíť. Poškodení si počas výkonu trestu škodu neuplatnili a tak nemôže uviesť spôsob úhrady škody. Pre prípad podmiennečného prepustenia vytvorí podmienky, za ktorých bude mať príjem zo zamestnania a aj možnosť uhrádzať škodu, ak si ju poškodení uplatnia v konkrétnej výške. Preto navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a jeho podmiennečne prepustil z výkonu trestu s uložením primeranej skúšobnej doby.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a zistil, že sťažnosť je dôvodná.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že podľa prvostupňového súdu zo správania odsúdeného nie je možné vyvodíť, že sa polepšil a že v budúcnosti bude viesť riadny život. Poukázal pritom na to, že počas dva a pol ročného výkonu trestu získal len dve odmeny, že boli zaznamenané dve porušenia interných noriem v režimovej oblasti, že doposiaľ neuhradil škodu poškodeným a že si dostatočne neuvedomil dopad svojej trestnej činnosti na životy poškodených. Preto odsúdený nepreukázal polepšenie a nemožno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

S uvedeným záverom okresného súdu však nie je možné súhlasiť.

Z obsahu spisového materiálu, ako aj zo samotného napadnutého uznesenia vyplýva, že ods. W. K. vykonáva trest odňatia slobody, ktorý na základe schválenej dohody o vine a treste mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T 52/2012 zo dňa 18.5.2012 v trvaní 4 rokov a 8 mesiacov pre spolupáchateľstvo zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 20 k § 179 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zákona. Pre jeho výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Poškodení boli podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku s ich nárokom na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Keďže výkon trestu nastúpil odsúdený z väzby, začiatok trestu sa mu počíta od 7.6.2011.

Podmienky, ktoré musia byť splnené pre to, aby mohol byť odsúdený z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený, upravuje ust. § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona. Podľa tohto ustanovenia po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody môže súd osobu odsúdenú za zločin podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Vzhľadom na to, že začiatok trestu sa odsúdenému počíta od 7.6.2011, je zrejmé, že zákonom požadovanú časť trestu, teda jeho dve tretiny, vykonal 17.7.2014. Tým splnil formálnu podmienku týkajúcu sa možnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, prvou je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, a druhou je, že môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Prvá materiálna podmienka sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Plnenie druhej materiálnej podmienky súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Po preskúmaní obsahu spisu krajský súd zistil, že aj tieto materiálne podmienky u ods. W. K. sú splnené. Všetky uvedené okolnosti je totiž nutné posudzovať v ich vzájomných súvislostiach a nie izolovane, ako to v preskúmvanej veci urobil okresný súd. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť, či aktuálne správanie sa odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život.

V tomto smere krajský súd poukazuje na to, že ods. W. K. je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát a okrem aktuálne vykonávaného trestu nebol v minulosti súdne trestaný. Postoj odsúdeného k jeho trestnej činnosti je zrejmy nielen z ľútosti prejavenej na verejnom zasadnutí, ale aj z priznania sa k trestnému činu a z prijatia trestu v dohode o vine a treste uzavretej s prokurátorom.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody pritom vyplýva, že od nástupu trestu sa odsúdený na podmienky jeho výkonu adaptoval bez nedostatkov a že aj napriek dvom porušeniam interných noriem v režimovej oblasti (riešených v kompetencii pedagóga) ústav hodnotí plnenie ústavného poriadku ako dobré a na požadovanej úrovni. Pracovne bol zaradený na vonkajšom pracovisku s dohľadom a jeho pracovná morálka bola hodnotená kladne. Extramurálny kontakt udržiaval s družkou, deťmi a primárnou rodinou formou pravidelných návštev, korešpondenciou, prijímaním nárokových balíkov a telefonicky. Po prehodnotení programu zaobchádzania mu bola zmenená diferenciačná skupina z „B“ na „A“ a dňa 27.6.2014 bol umiestnený do Otvoreného oddelenia ÚVV a ÚVTOS B.. V čase hodnotenia bol dvakrát disciplinárne odmenený a to raz pochvalou a raz mimoriadnym povolením návštevy. Disciplinárne potrestaný nebol.

V tomto kontexte potom porušenie interných noriem v režimovej oblasti, ktoré bolo základom zamietavého rozhodnutia okresného súdu, vyznieva len ako ojedinelé vybočenie z vyše trojročného príkladného správania sa odsúdeného. Na základe toho aj ústav v hodnotení konštatoval splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Aj z dotazníka sociálneho zlyhania vyplýva priaznivá resocializačná prognóza a nízke riziko sociálneho zlyhania.

Kladne hodnotila odsúdeného aj spoločnosť DACH, s.r.o., v ktorej vykonával práce počas výkonu trestu. Uviedla, že sa v práci adaptoval veľmi dobre, osvojil si potrebné zručnosti na samostatnú prácu pri uhlovej píle, ako aj pri výrobe priehradových nosníkov a prejavili ochotu zamestnať ho aj v prípade podmiennečného prepustenia.

Z obsahu spisu tiež nevyplýva, aby bola známa výška škody, ktorú je odsúdený povinný nahradiť. Preto jej neuhradenie nemôže byť dôvodom pre záver, že u odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti nepovedie riadny život.

Vychádzajúc z uvedeného dospel krajský súd na rozdiel od súdu prvého stupňa k záveru, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a aj so zreteľom na jeho predchádzajúcu bezúhonnosť, možno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z týchto dôvodov krajský súd na podklade sťažnosti ods. W. K. zrušil napadnuté uznesenie a odsúdeného podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov, ktorú so zreteľom na všetky vyššie uvedené okolnosti považoval za primeranú.

Zároveň na lepšie dosiahnutie toho, aby odsúdený aj skutočne v budúcnosti viedol riadny život, krajský súd nariadil nad odsúdeným probačný dohľad vo výmere jedného roka a uložil aj povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.